

MOBİLYA SEKTÖRÜ

*BU RAPOR KAYNAKÇADA BELİRTİLEN GÖSTERGELERDEN VE YAYINLARDAN DERLENMİŞTİR.

İÇİNDEKİLER

Mobilya Sektörünün Genel Durumu

- Sektörün Dünya Ekonomisi ve AB Ülkelerindeki İhracat ve İthalat Durumu
- Sektörün Türkiye'deki Genel Durumu
- Sektördeki Üretim Eğilimleri
- Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

Mobilya Sektörünün Dış Ticareti

- Sektörünün İhracatı ve Yıllara Göre Aylık İhracat Rakamları
- Sektörünün İthalatı Yıllara Göre Aylık İthalat Rakamları
- Mobilya Ürünlerinin Yıllara Göre Bazı Ülkelere Dış Ticareti
- Sektörün Maliyet Bileşenleri

Mobilya Sektörünün Son Altı Aylık Değerlendirmesi

- Sektörün İthalat ve İhracat Değerlendirmesi
- Sektörün Üretim Endeksi Değerlendirmesi
- Sektörün Kapasite Kullanım Oranı Değerlendirmesi
- Orman Ürünleri İhracatında İlk 10 GTİP

Mobilya Sektörünün SWOT Analizi

- Sektörün Güçlü Yönleri
- Sektörün Zayıf Yönleri
- Sektöre Yönelik Fırsatlar
- Sektöre Yönelik Tehditler

Mobilya Sektörünün 2023 Hedefleri, Vizyonu Ve Misyonu

- Hedef Pazar Ülkeleri ve 2023 Yılı Sektör İhracat Gelir Hedefi
- 2023 Hedefi için Tasarlanan Yıllık Ortalama Büyüme
- 2023 Hedefine Ulaşabilmek için Atılması Gereken Stratejik Adımlar

MOBİLYA SEKTÖRÜ

1. SEKTÖRÜN GENEL DURUMU¹

Mobilya sanayi, yarattığı “katma değer” ile ülkemizde stratejik bir önem taşımaktadır. Türk mobilya sanayinin sahip olduğu stratejik önem ve yüksek istihdam potansiyelinin bu açıdan dikkatle ele alınması gerekmektedir.

Mobilya, özellikleri bakımından tüm dünya kültürleri tarafından kullanıldığından, son yıllarda artan rekabet karşısında ekonomik ölçekte ve dünya standartlarında üretim yapan tesisler kurulmuş ve bayilik teşkilatlarıyla ülke iç piyasasına ve dünyaya ürün satar konuma ulaşmış bulunmaktadır.

1.1 Sektörün Dünya Ekonomisi ve AB Ülkelerindeki Durumu

Gelişmiş ülkeler dünya mobilya üretiminin yaklaşık %58’ini yapmaktadır. ABD, İtalya, Almanya dünya mobilya üretiminde ön plana çıkan gelişmiş ülkelerdir.

Diğer gelişmekte olan ülkeler ise dünya üretiminin % 42’sini gerçekleştirmektedir. Bu ülkeler arasından Çin, Polonya, Vietnam ve Brezilya özellikle son zamanlarda ihracata yönelik tasarlanan ve üretim yapan yeni tesisleri sayesinde hızlı bir üretim artışı gösteren ülkelerdir. Türkiye dünya üretiminde yaklaşık %1’lik payı ile Brezilya ve Vietnam’dan sonra gelmektedir.

Dünya Mobilya Üretim, İthalat ve İhracat Durumu

ÜLKELER	ÜRETİM (%)	İHRACAT (%)	İTHALAT (%)
Çin	25	30,9	1,5
ABD	15	5,0	22,7
İtalya	8	7,3	2,0
Almanya	7	9,6	10,0
Polonya	3	5,2	1,0
Birleşik Krallık	3	1,5	4,8
Fransa	3	2,2	5,9
Japonya	3	0,9	3,9
Kanada	3	2,3	4,3
Türkiye	1	1,0	0,7
Diğer Ülkeler	29	34	43,2

Dünyada mobilya üretiminde son beş yılda en büyük üretici olarak Çin ön plana çıkmıştır. Çin mobilya üretiminde %25’lik pay ile açık ara önde olup, ABD %15, İtalya %8, Almanya % 7 pay oranları ile Çin’i takip etmektedir. Bu dört ülke dünya mobilya üretiminin %55’ini gerçekleştirmektedir.

Bazı ülkelerin dünya mobilya üretimi, ihracat ve ithalatındaki pay oranları Tablo 1’de verilmiştir. 2011 yılında dünya mobilya ihracatında 227 ülke ticarete söz konusu olmuş, ilk 5 ülke toplam ihracatın % 58’ini gerçekleştirmiştir. Çin ihracatta %30,9 ’luk payla ilk sırayı

¹ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1429&moduleID=29&lng=tr>

alırken, Almanya, İtalya, Polonya ve ABD Çin'in ardından en çok ihracat yapan ülkelerdir. Türkiye dünya mobilya ihracatı sıralamasında %1'lik payı ile 21. sırada yer almaktadır.

1.2 Sektörün Türkiye'deki Genel Durumu²

Mobilya sektörü Türkiye'nin en eski ve en gelişen sektörlerinden biridir ve sanayi katma değer açısından da ülkemizin önde gelen sektörlerinden olup ihracatta yerli kaynakları en çok kullanan ve ithal ürünlere bağımlılığı en az olan sektörlerden biri olarak ekonomiye katkısı artarak devam etmektedir.

Mobilya sektöründe TÜİK 2013 verilerine göre, işyeri sayısı 35.858, çalışan sayısı ise 174.915 olarak görülmektedir. Ayrıca perakende sektöründe de çalışan sayısının 100.000 olduğu tahmin edilmektedir.

Mobilya işletmeleri genelde KOBİ'lerden oluşmaktadır. Sektörde yaşanan sıkıntılar tipik KOBİ sıkıntıları olup, dünya çapında pazarlara açılmak için küçük firmaların birleşip güçlenmesi ve profesyonel yapılanması önem taşımaktadır. Sektörün, mevcut potansiyelini ve stratejik pozisyonun önemini kavrayarak yurtdışı tanıtım ve ihracat çalışmaları ile uluslararası mobilya pazarında yükselme olanağı bulunmaktadır.

9. Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporuna göre 2013 yılında, Türkiye'de 19 milyar \$ değerinde mobilya üretimi yapılması ve 14 milyar \$ değerinde tüketim yapılmıştır.

Türkiye Mobilya Sektörü Temel Verileri (Milyon Dolar)

YIL	2010	2011	2012	2013*
ÜRETİM	12.500	14.000	16.300	19.000
TALEP	10.000	11.000	12.300	14.000
İHRACAT	1.344	1.583	1.819	1.177
İTHALAT	655	825	710	522

KAYNAK: 9.Kalkınma Planı-OİK Raporu –TÜİK (2013* İthalat –İhracat verileri geçicidir.)

1.3 Sektördeki Üretim Eğilimleri ve Üretilen Başlıca Ürünler

Genel konumuyla iç piyasaya dönük olan sektörde çoğunluğu geleneksel yöntemlerle çalışan küçük işletmeler ağırlıktadır. Büyük işletmelerin sektöre girmesiyle otomasyonlu üretim gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Hem iç pazara hem de dış pazara yönelen mobilya sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde, panel mobilya, masif mobilya, kanepeler, oturma grubu, tablalı mobilya (mutfak, banyo, ofis yatak odası), bahçe mobilyaları, mobilya aksesuarları ve parçaları, taşıt mobilyaları, hastane mobilyaları, otel mobilyaları, aksesuarlar, gibi geniş yelpazede üretim yapılmaktadır. Sektörde fabrikasyon üretim yapan firma sayısı her geçen gün artmaktadır.

² <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1429&moduleID=29&lng=tr>

Mobilya arzı ve talebi doğrudan yeni konut inşaatlarına ve gelir artışına paralel bir seyir izlemektedir. Ofis mobilyaları için ise talep büyük ölçüde işyeri açılması ve ofis otomasyon sistemlerinin kullanımına bağlıdır.

Ev ve ofis mobilyalarının toplam mobilya üretimindeki payının %85, kalan %15'lik diliminin ise hava taşıtlarında kullanılan türden mobilyalar, motorlu taşıtlardaki oturmaya mahsus mobilyalar, bunların aksam ve parçaları ile mağaza mobilyaları olduğu tahmin edilmektedir.

Üretimi yapılan başlıca ürün grupları Panel Mobilya, Oturma Grubu ve Kanepeler, Sandalye, Ofis Mobilyası, Yatak, Taşıt veya Hastane Mobilyaları, Mobilya Aksam ve Parçaları, Bahçe Mobilyası, Mutfak Mobilyasıdır.

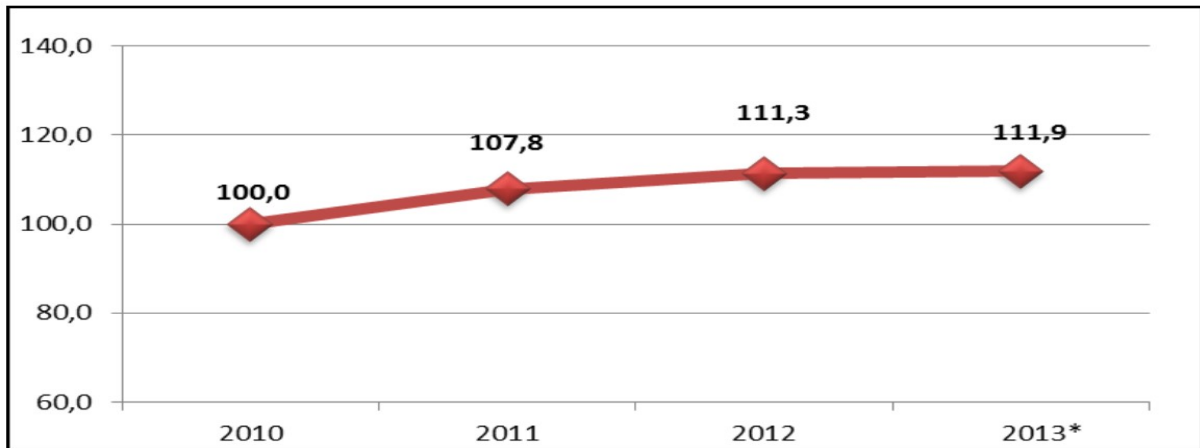
1.4.Sektörün Bölgesel Yapısı ve Kümelenmeler

Mobilya sektörü, pazarın yoğunlaştığı veya orman ürünlerinin yoğun olduğu belirli bölgelerde toplanmıştır. Türkiye'nin neredeyse her ilinde mobilya üretimi yapan işletmelere rastlamakla birlikte Kayseri, Bursa (İnegöl), İzmir, Ankara, İstanbul ve Adana'da üretim tesislerinin sıklığı görülmektedir.

1.5. Sektörün İşyeri Sayısı ve İstihdamı³

Sektörde küçük işletmelerin varlığına rağmen, modern tasarımın önemini anlaşılması tasarımcılarının yetiştirilmesine gereken ilginin gösterilmesi ve istihdamlarının sağlanması, sektörün gelişimi açısından önem arz etmektedir. İstihdam düzeyi sıralamasına göre İstanbul'u sırası ile Ankara, Kayseri, Bursa ve İzmir takip etmektedir.

Ortalama Sektör İstihdam Endeksi

Kaynak: TÜİK, (NACE Rev.2 Kod 31-2013* verileri ilk iki dönem verileridir.)

Mobilya İmalatı sektöründe sanayi istihdam endeksi, 2011 yılında yükselişe geçerek 107,8 puana ulaşmıştır. Endeksin ortalama değeri 2012 yılında 111,3, 2013 yılı ilk iki dönem verilerine göre de 111,9 olmuştur.

³ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1429&moduleID=29&lng=tr>

1.6. Sektörün Dış Ticareti⁴

Mobilya sektörü, mevcut üretim potansiyeli, kapasitesi, işyeri sayısı ve yarattığı istihdam bakımından önemli olmasına rağmen ihracat rakamları düşük kalmaktadır.

Türkiye’de mobilya sektörü 2001 yılından itibaren dış ticarete fazla vermeye başlamıştır. Yıllar içerisinde iç piyasada yaşanan daralmalar ve krizler ihracat ile aşılmaya çalışılmıştır.

TÜİK verilerine göre, mobilya ihracatında son yıllarda en büyük pazar Irak olmuştur. Bu ülkeye 2012 yılında 388 milyon \$ mobilya ihracatı gerçekleşmiş, 2013 yılı geçici verilerine göre de 232 milyon \$ mobilya ihracatı yapılmıştır.

2012 yılında en fazla ihracat Irak, Libya, Almanya, Azerbaycan ve Fransa’ya yapılmıştır. İhracatın bölgelerimize göre dağılımında Kayseri ve İstanbul’un ardından İnegöl, üçüncü sırada yer almaktadır. İzmir sahip olduğu ulaşım kolaylığı ve limanı ile ihracatta önemli atılımlar yapmaktadır.

1.6.1. İhracat

Ülkemizdeki toplam mobilya ihracatı, 2012 yılında 1.819.168.544 \$, 2013 yılı yedi aylık geçici verilere göre de 1.177.936.442 \$ olarak gerçekleşmiştir.

Mobilya Sektöründe Yıllara Göre Aylık İhracat Rakamları

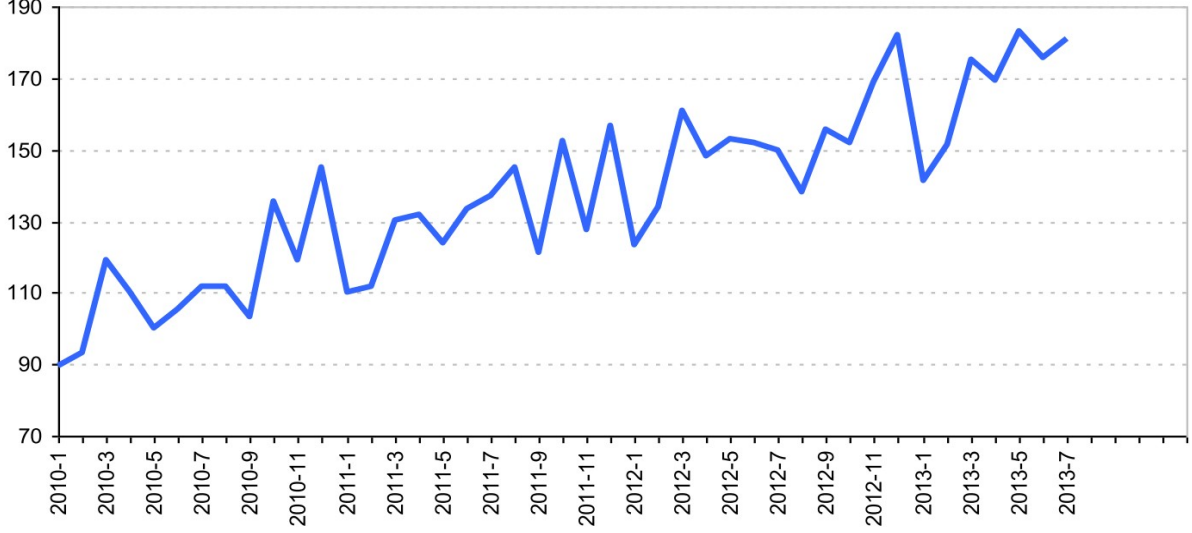
AYLAR	YILLAR			
	2010 (Bin \$)	2011 (Bin \$)	2012 (Bin \$)	2013(*) (Bin \$)
Ocak	89.777	110.120	123.351	141.633
Şubat	93.280	111.941	134.254	151.652
Mart	119.174	130.150	161.177	175.279
Nisan	110.002	132.084	148.588	169.288
Mayıs	99.972	124.129	152.923	183.327
Haziran	105.619	133.627	151.736	175.632
Temmuz	111.728	137.110	149.588	181.121
Ağustos	111.762	145.364	138.455	
Eylül	103.258	121.418	155.893	
Ekim	135.592	152.407	151.815	
Kasım	119.320	127.614	168.834	
Aralık	144.961	156.775	181.949	

Kaynak: TÜİK (*2013 yılı verileri yedi aylıktır.)

⁴ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1429&moduleID=29&lng=tr>

Tablodan anlaşılacağı üzere 2013 yılı yedi aylık döneminde 2012 yılı aynı dönemine göre ihracatta artış görülmektedir.

2010–2013 Yılları Mobilya İhracatı (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK

Mobilya sektörü ihracatı 2011 yılında 1,58 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında ise ihracatımız 2011 yılına göre % 14,9 oranında artarak 1,81 milyar \$ olmuştur. 2013 yılı ilk yedi aylık verilerine göre de 1,17 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir.

AB ülkeleri mobilya ithalatımızın büyük bir kısmını sağlamaktadır. 2012 yılında AB içerisinde en fazla ithalat yapılan ülkeler 79,3 milyon \$ ile İtalya, 66,9 milyon \$ ile Almanya ve 47,4 milyon \$ ile Polonya'dır. Çin sahip olduğu maliyet avantajı ile 2011 yılında 289,3 milyon \$ ile ithalatın % 35'lik kısmını, 2012 yılında ise 244,9 milyon \$ ile % 34'lük kısmını karşılayarak ilk sırada yer almaktadır.

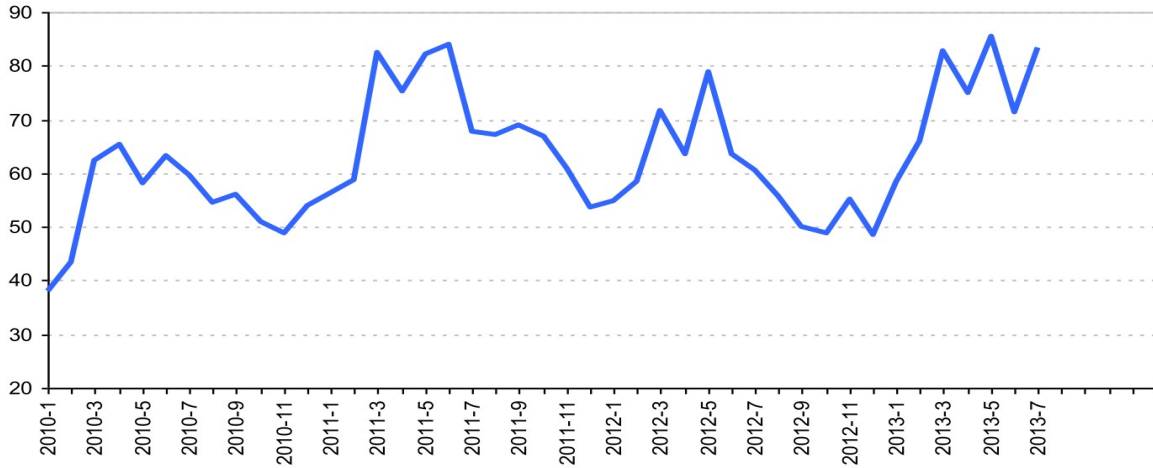
1.6.2. İthalat

Mobilya Sektöründe Yıllara Göre Aylık İthalat Rakamları⁵

AYLAR	YILLAR			
	2010 (Bin \$)	2011 (Bin \$)	2012 (Bin \$)	2013(*) (Bin \$)
Ocak	38.079	56.344	54.970	58.505
Şubat	43.482	58.790	58.491	65.933
Mart	62.419	82.624	71.764	82.866
Nisan	65.483	75.433	63.768	75.043
Mayıs	58.275	82.264	78.956	85.647
Haziran	63.324	84.096	63.644	71.437
Temmuz	59.752	67.870	60.677	83.516
Ağustos	54.400	67.150	55.882	
Eylül	56.113	68.990	50.081	
Ekim	51.018	66.937	48.793	
Kasım	48.763	60.971	55.298	
Aralık	54.047	53.580	48.642	

Kaynak: TÜİK(2013* yılı verileri yedi aylıktır.)

2010-2013 Yılları Mobilya İthalatı (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK

Mobilya sektörü ithalatı 2011 yılında 825 milyon \$ olmuş, 2012 yılında ise bir önceki yıl a göre % 13 oranında azalarak 710 milyon \$ olmuştur. 2013 yılı yedi aylık geçici verilerine göre de 522 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

⁵ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1429&moduleID=29&lng=tr>

Mobilya Ürünlerinin Yıllara Göre Bazı Ülkelere Dış Ticareti (Bin \$)

YILLAR	ÜLKELER	İhracat Bin (\$)	İthalat Bin(\$)	Ticari Denge Bin(\$)
2012	FRANSA	83.018	35.497	47.521
	HOLLANDA	51.488	4.569	46.919
	ALMANYA	144.134	66.907	77.227
	İTALYA	28.944	79.391	-50.447
	POLONYA	7.366	47.428	-40.062
	IRAK	388.747	116	388.631
	ÇİN	609	244.975	-244.366
	SUUDİ ARABİSTAN	62.954	202	62.752
	RUSYA FED.	56.153	985	55.168
	AZERBAYCAN	127.526	14	127.512
	LİBYA	162.978	0	162.978
	YIL TOPLAMI	1.113.917	480.084	633.833

2013(*)	FRANSA	59.599	25.843	33.756
	HOLLANDA	27.408	2.956	24.452
	ALMANYA	76.191	53.833	22.358
	İTALYA	19.151	66.948	-47.797
	POLONYA	2.242	30.381	-28.139
	IRAK	232.954	123	232.831
	ÇİN	837	177.999	177.162
	SUUDİ ARABİSTAN	49.318	14	49.304
	RUSYA FED.	41.096	631	40.465
	AZERBAYCAN	82.563	0	82.563
	LİBYA	138.656	49	138.607
	YIL TOPLAMI	730.015	358.777	371.238

Kaynak: TÜİK ISIC REV3-(2013* verileri geçicidir.)

1.7.Sektörün Maliyet Bileşenleri (enerji, işgücü, hammadde, vb.genel değerlendirmeler, oransal veriler, tespitler vb.)

Mobilya sektöründe inovasyonla birlikte büyük işletmelerde otomasyona geçiş gerçekleşmektedir. Bu durum, daha fazla enerji emisyonuna neden olduğundan işletmelerde üretim maliyetlerini etkilemektedir.

Uzun vadede enerji maliyetleri ihracat maliyetlerini etkilediğinden üreticiler için dezavantaja neden olmaktadır.

Ülkemizde ulaşım ağı genelde karayolu ve demiryolu ağırlıklıdır. Mobilya ürünlerinin geniş hacimli, darbelere karşı hassas olması nedeniyle ağırlığı fazla olmamakla birlikte çok alan kaplamaktadır. Ürünlerin özelliğinden dolayı, kamyon ile taşıma yapıldığında alan sınırlamasının olması taşıma maliyetlerini artırmakta ve rekabet gücünü olumsuz etkileyen önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır.

Mobilya sektörü üreticileri genel olarak demiryolu tesislerine ulaşmak için ikinci bir taşıma aracı kullanmak zorunda kalmaktadır. Aktarmalı taşıma nedeniyle her iki taşıma sistemi de mobilya ürünlerinin maliyetlerini etkilemektedir. Ayrıca demiryoluna oranla karayolu taşımacılığı, maliyetleri % 20 oranında artırmaktadır.

Mobilya sektörü hammadde açısından yeterli değildir, yıllık hammadde (endüstriyel odun) ihtiyacının yaklaşık % 40 ve üretimde kullanılan diğer malzemelerin (kumaş, sünger v.b.) yoğunluğu ithal ürünlerden oluşmaktadır. Mobilya üretiminde hammadde komşu kuzey ülkelerle birlikte Afrika, Amerika ve Asya Pasifik ülkelerinden karşılanmaktadır.

Artan işçilik ve enerji maliyetleri, mobilya sektörünün yoğun emek isteyen bir sektör olması ve hammadde kaynaklarının azalması birçok gelişmiş ülkenin yavaş yavaş sektörden çekilmesine neden olmuştur. Bundan dolayı gelişmiş ülkeler üretimin bir bölümünü düşük maliyetli ülkelere kaydırmış veya yeni yatırımları bu bölgelerde yapmaya başlamıştır. Son yıllarda, sektörde büyük işletmelerin oluşması ve teknoloji yoğun çalışmaları nedeni ile kalifiye eleman sıkıntısı baş göstermiştir.

2. SEKTÖRÜN SON ALTI AYLIK DEĞERLENDİRMESİ

2.1 Son Dönemdeki Sektöre İlişkin Türkiye ve Dünyadaki Gelişmeler⁶

Türkiye, mobilyada dünyaya farklı şekillerde açılmaktadır. İhracat yöntemlerinden biri, modern pazarlama teknikleriyle ulaşılan yurtdışı müşteriye yüksek miktarlı satışları kapsamaktadır.

Son yıllarda sektör yurtdışında marka ve şirket satın almaları, ayrıca tesis yatırımı ve satış mağazaları kurarak doğrudan o ülkenin tüketicisine ulaşmaya başlamıştır. Önümüzdeki dönemlerde firmaların yurt dışında mağaza ve dağıtım ağını yaygınlaştırması öngörülmektedir.

Ekonomi Bakanlığının desteği ile sektör dernek ve firmalarının, Çin, İtalya ve Almanya'da düzenlenen uluslararası fuarlara katılımı yoğun olmuştur. Ayrıca "Mobilya Sektöründe Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Projesi" çerçevesinde Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda sektör dernekleri tarafından ihracatı artırma çalışmaları devam etmektedir.

Mobilya sektörü ihracatında, 2013 yılı yedi aylık döneminde 2012 yılı aynı dönemine göre % 15,3' lük artış, ithalatında ise aynı dönemde % 15,6'lık artış olmuştur.

Sektör Batı Avrupa ülkelerinden azalan talebi Rusya, Orta Asya ve Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracatlar ile dengelemiştir. Ayrıca Kuzey ve Güney Afrika ülkeleri ile orta vadede, Hindistan, Güney ve Kuzey Amerika'ya ise uzun vadede ihracatını artırmayı hedeflemektedir. Sektör ülke pazarlarına yönelik proje çalışmaları yapmakta ve ihracatlarını bu yönde oluşturmaya çalışmaktadır.

⁶ <http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1429&moduleID=29&lng=tr>

2.2 Sektörün Üretim Endeksi Değerlendirmesi

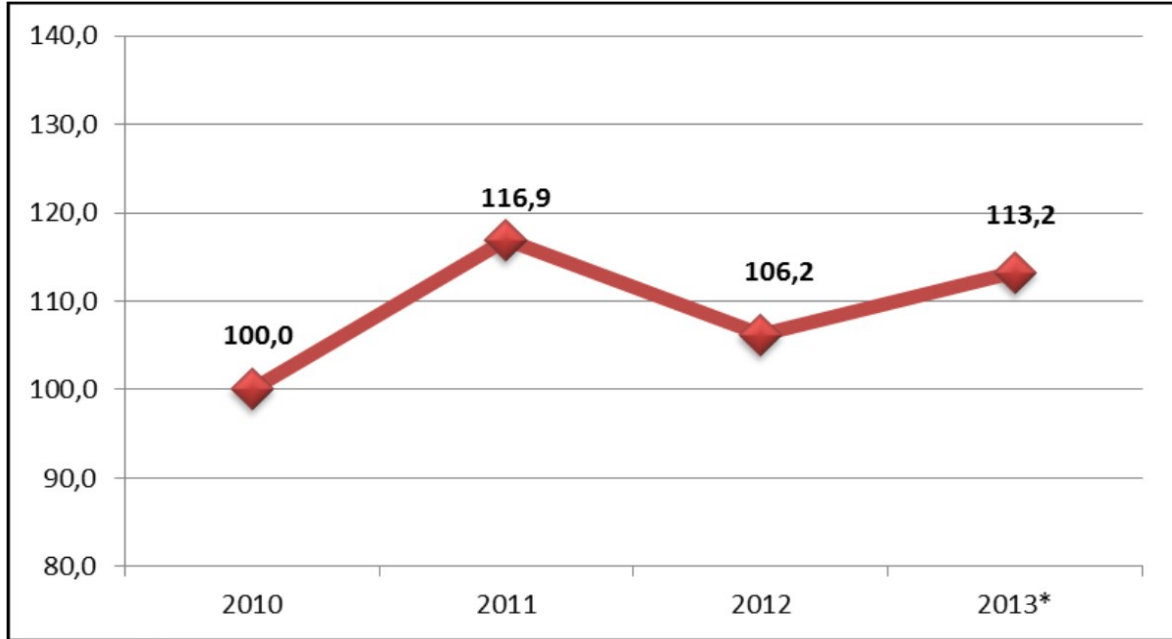
Mobilya imalatı sektöründe aylık sanayi üretim endeksi Tablo 18'den anlaşılacağı üzere 2012 yılı Ağustos ayında, 2011 yılı aynı dönemine göre % 22,4, Aralık ayında ise % 11,5 düşüş göstermiştir.

Mobilya Sektöründe Yıllara Göre Aylık Sanayi Üretim Endeksi (2010=100.0)

Ay	2011	2012	2013*
Ocak	92,0	94,7	86,9
Şubat	97,9	97,7	88,8
Mart	118,3	113,7	121,6
Nisan	120,0	108,0	122,8
Mayıs	127,8	114,7	127,1
Haziran	124,5	117,5	122,4
Temmuz	125,6	105,5	123,0
Ağustos	123,7	95,1	
Eylül	124,9	111,7	
Ekim	126,1	96,6	
Kasım	103,4	115,7	
Aralık	117,7	103,8	
Yıllık Ortalama	116,9	106,2	113,2

Kaynak: TÜİK (NACE REV.2 2013*Yılı verileri yedi aylıktır.)

Yıllara Göre Sanayi Üretim Endeksi (2010=100)

Kaynak: TÜİK-(2013* yılı verileri yedi aylıktır.)

2.3 Sektörün Kapasite Kullanım Oranı Değerlendirmesi

Mobilya sektöründe kapasite kullanım oranları işletmelere göre değişmekte olup, küçük ölçeklilerde %40, orta ölçeklilerde %55, büyük ölçeklilerde ise %80 olduğu tahmin edilmektedir. Mobilya sektöründe son dört yılda ağırlıklı kapasite kullanım oranı % 69,8 olmuştur.

Mobilya sektörünün Tam Kapasite Çalışmamasının Nedenleri

Nedenler	Oranı (%)
İç Talep Yetersizliği	54,0
Dış Talep Yetersizliği	19,4
Çalışanlarla İlgili Sorunlar	6,6
Hammadde Yetersizliği	5,9
Finansman Yetersizliği	4,9
Diğer Nedenler	9,2

Mobilya Sanayi Kapasite Kullanım Oranları

Yıllar	2009	2010	2011	2012	2013*
Üretim Değeri Ağırlıklı	66,9	70,4	72,5	69,7	71,1

Kaynak: TCMB (NACE REV.2 Kod: 31-2013*verileri sekiz aylıktır.)

2.4 Sektörün İhracat ve İthalat Değerlendirmesi

Mobilya sektörü, firma sayısı, istihdam ve artan ihracat değeri ile önemli bir imalat sanayisidir. Mobilya ihracatı 2009 yılındaki ekonomik kriz nedeniyle yaşanan küçük düşüş dışında, son beş yıldır sürekli artış göstermiştir.

2012 yılında sektörün ülkemiz toplam ihracatındaki payı %1,1 civarındadır. Küresel marka çalışmalarına hız veren ve ülkemiz sanayine önemli bir katkı veren mobilya sektörü dış ticaret dengesi artı olan sektörlerimizdendir.

Mobilya ihracatımızın çoğunluğu Avrupa ve Ortadoğu ülkelerine yapılmaktadır. Dış ticaret verileri genel olarak incelendiğinde ihracatın yakın komşulara yapıldığı, ithalatın ise uzak ülkelerden gerçekleştirildiği görülmektedir.

Mobilya ithalatı yapılan ülkelerin başında AB ülkeleri ve Çin gelmektedir, Çin tek başına 2013 yılı geçici verilerine göre toplam mobilya ithalatımızın % 34'ünü karşılamıştır. Avrupa Birliği ülkeleri toplam mobilya ithalatında %50'nin üzerinde pay alarak ağırlıklı yerini korumaktadır.

İthal edilen başlıca ürün grupları; Diğer mobilyalar aksam ve parçaları, oturmaya mahsus mobilyalar aksam ve parçaları, şilte mesnetleri, yatak takımı eşyaları, tıp, cerrahi ve dişçilikte kullanılan mobilyalar olarak sıralanmaktadır.

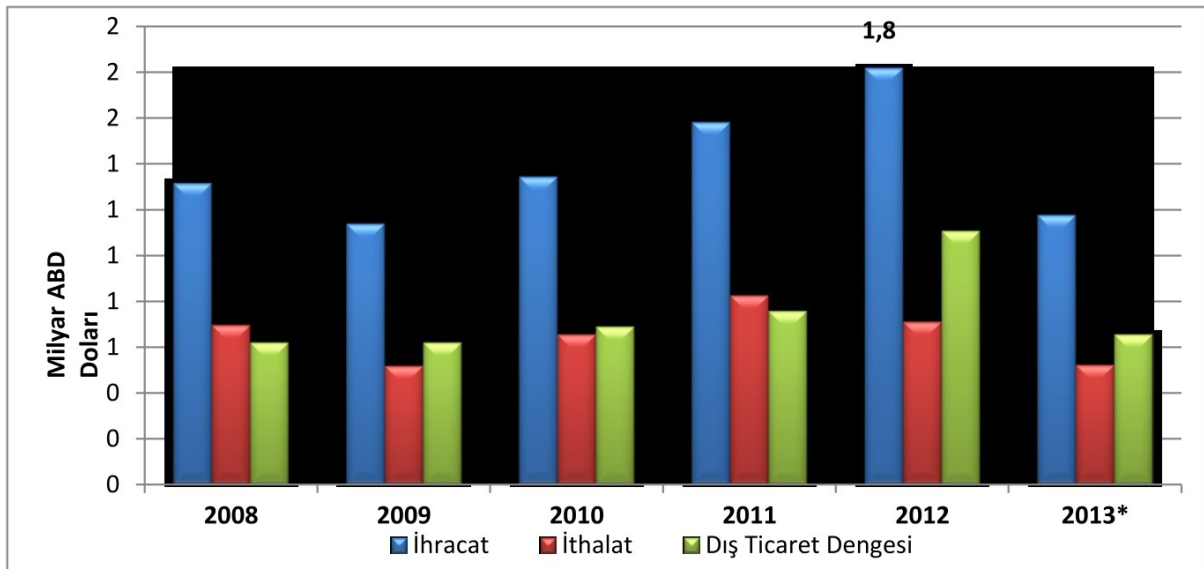
Mobilya Endüstrisi Dış Ticaret Dengesi (Bin \$)

YILLAR	İHRACAT (BİN \$)	İTHALAT (BİN \$)	DIŞ TİCARET DENGESİ (BİN \$)	HACİM (BİN \$)
2008	1.316.770	696.882	619.887	2.013.652
2009	1.138.422	518.692	619.730	1.657.114
2010	1.344.179	655.162	689.017	1.999.341
2011	1.582.744	825.056	757.688	2.407.800
2012	1.819.168	710.970	1.108.198	2.530.138
2013*	1.177.936	522.951	654.985	1.700.887
Toplam	8.379.219	3.929.713	4.449.505	12.308.932

Kaynak: TÜİK (2013* yılı verileri yedi aylıktır.)

2012 yılında dış ticaret dengesi 1,1 milyar \$, 2013 yılı yedi aylık verilerine göre de 654 milyon \$ artı değerde olmuştur.

Yıllara Göre Mobilya İhracatı- İthalatı Grafiği

Kaynak: TÜİK (2013* yılı verileri yedi aylıktır.)

Ağaç Mamulleri ve Orman ürünleri İhracatında İl 10 Gtip⁷

ÜRÜN	2012		2013		DEĞİŞİM (%)		PAY (%)	
	MİKTAR	DEĞER	MİKTAR	DEĞER	MİKTAR	DEĞER	MİKTAR	DEĞER
YATAK HALİNE GETİRİLEBİLEN OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALAR(KAMP VE BAHÇE İÇİN HARİÇ)	2.492.697	7.255.579	3.157.493	9.378.113	26,7	29,3	12,4	20,2
YATAK ODALARINDA KULLANILAN TÜRDEN AHŞAP MOBİLYALAR	3.058.965	5.875.544	3.995.278	7.446.004	30,6	26,7	15,7	16,1
BEBEK BEZLERİ VE BENZERİ HİJYENİK EŞYA - PERAKENDE SATILACAK HALE GETİRİLMEMİŞ	1.031.634	4.696.949	1.266.780	6.477.916	22,8	37,9	5,0	14,0
YEMEK ODALARI VE OTURMA ODALARI İÇİN AHŞAP MOBİLYALAR	1.368.324	4.551.431	1.205.467	3.807.988	-11,9	-16,3	4,7	8,2
AHŞAP İSKELETLİ İÇİ DOLDURULMUŞ OTURMAYA MAHSUS DİĞER MOBİLYALAR	860.264	2.828.726	562.583	2.439.191	-34,6	-13,8	2,2	5,3
DİĞER AHŞAP MARANGOZLUK MAMULLERİ VE DOĞRAMA PARÇALARI(BİNA VE İNŞAAT İÇİN)	742.584	1.035.835	1.288.527	1.733.163	73,5	67,3	5,1	3,7
YONGA LEVHA	4.519.577	1.805.106	3.506.946	1.483.547	-22,4	-17,8	13,8	3,2
CEHRİ	64.055	345.199	187.250	1.402.054	192,3	306,2	0,7	3,0
DİĞER AĞAÇLARDAN - KAPILAR.KAPI ÇERÇEVELERİ.KAPI PERVAZLARI VE EŞİKLERİ	257.759	681.110	471.117	1.172.662	82,8	72,2	1,9	2,5
OLUKLU KAĞIT VEYA KARTONDAN KUTU VE MAHAZALAR	798.418	847.660	957.616	1.023.472	19,9	20,7	3,8	2,2
Genel Toplam	25.369.901	41.674.346	25.407.688	46.328.608	0,1	11,2	100,0	100,0

SEKTÖRÜN SWOT ANALİZİ⁸

Sektörün Güçlü Yönleri

- Coğrafi Konum,
- Sektörün gelişime açık olması,
- Sektörün 10 yıl performansı
- Yüksek iş gücü potansiyali
- Kalite bilincinin artması,
- İhracat yapma bilincinin artması,
- İşçilik maliyetlerinin AB ülkelerindekine göre düşük olması,

⁷ http://www.akib.org.tr/files/downloads/arastirmaraporlari/agac/agac_ekim_2013.pdf

⁸

<http://www.tobb.org.tr/Documents/yayinlar/2013/T%C3%9CRK%C4%B0YE%20MOB%C4%BOLYA%20%C3%9CR%C3%9CNLER%C4%B0%20MECL%C4%B0S%C4%B0%20SEKT%C3%96R%20RAPORU2012.pdf>

- İşletmelerin modern teknolojiyi yakından takip etmesi,
- Sektörün uluslararası pazarlara açılmış bulunması,
- Üretim ve kalite standartlarını yükseltmek için gayret gösterilmesi,
- İşletmelerin ürün çeşitliliği sağlamaya yönelik gayretlerinin artması,
- Sektördeki işletmelerin çoğunluğunun özel sektöre ait olması nedeniyle dinamik ve gelişmeye açık bir yönetime sahip olmaları,
- Sektöre ait mesleki çatı kuruluşların birçok uluslararası kuruluşlara üye olmaları.

Sektörün Zayıf Yönleri

- Yerli hammadde temininde mevcut olan zorluklar,
- Yasa ve yönetmeliklerde mevcut olan eksiklikler,
- Eğitimli kalifiye personel eksikliği,
- İthal hammadde temininde mevcut olan zorluklar,
- Sermaye darlığı, kredi temini vb. finansal sorunlar,
- Ürün standartları bilgisinin yetersizliği,
- Atölye tipi üretimin yaygın olması ve talep eksikliği ve tüketim piyasasının darlığı,
- Gelişmeye yönelik Ar-Ge çalışmalarının yetersizliği,
- İşletmelerin uluslararası pazarlarda tanıtım eksikliği,
- Ulusal ve uluslararası fuarlara katılım yetersizliği,
- Markalaşma yetersizliği ve işletmelerin kurumsallaşamaması,
- Enerji maliyetlerinin yüksek, kalitesinin düşük olması,
- AB standartlarının bilinmemesi,
- Sektörün temel değerlerine yönelik bir bilgi bankasının bulunmaması.

Sektöre Yönelik Fırsatlar

- Globalleşme,
- Dünyadaki yeniden oluşum,
- AB'ye üyelik süreci ve AB ülkelerinde işçilik maliyetlerinin yüksek oluşu,

- Çevremizdeki birçok az gelişmiş ülke pazarlarına yakınlık,
- Sektörün özellikle Afrika ülkelerine açılması,
- Mobilya üretiminde gittikçe artan zaman tasarrufu,
- Mobilya değiştirme süresinin gittikçe azalarak tüketici davranışının değişmesi.

Sektöre Yönelik Tehditler

- Kalifiye iş gücü yetersizliği
- Hammadde sıkıntısı,
- AB ülkelerinde yaşanan krizler
- Enerji sorunu,
- Ekonomik belirsizlikler,
- Çevremizde yer alan ülkelerdeki siyasi ve ekonomik istikrarsızlıkların ortaya çıkması,
- AB uyum sürecinde orman ürünleri ile ilgili sertifikalandırma, çevre, sağlık vb. konulardaki sınırlama dayatmaları,
- İşçilik maliyetinin düşüklüğü ve ürün çeşitliliğini artırma yöntemleri ile hammaddenin tamamının değerlendirilmesinin sağladığı avantajlar nedeniyle Çin faktörü.

MOBİLYA SEKTÖRÜ 2023 HEDEFLERİ, VİZYONU ve MİSYONU⁹

Sektör Vizyonu

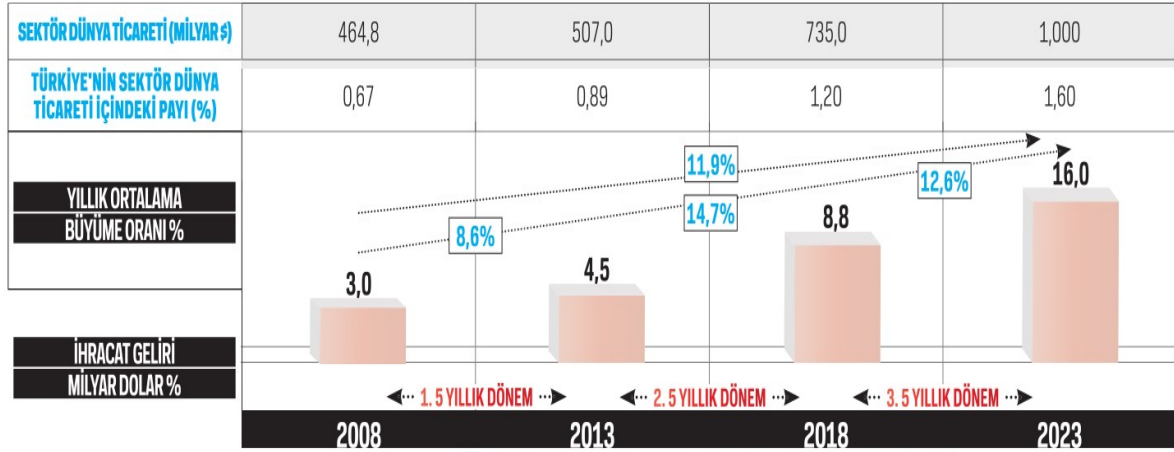
Bölgede Ar-Ge ve üretim üssü haline gelerek mobilya alanında dünya pazarında söz sahibi olmak.

Sektör Misyonu

Tasarım, inovasyon ve AR-GE'ye daha fazla önem vererek, sektörün katma değerini artırmak.

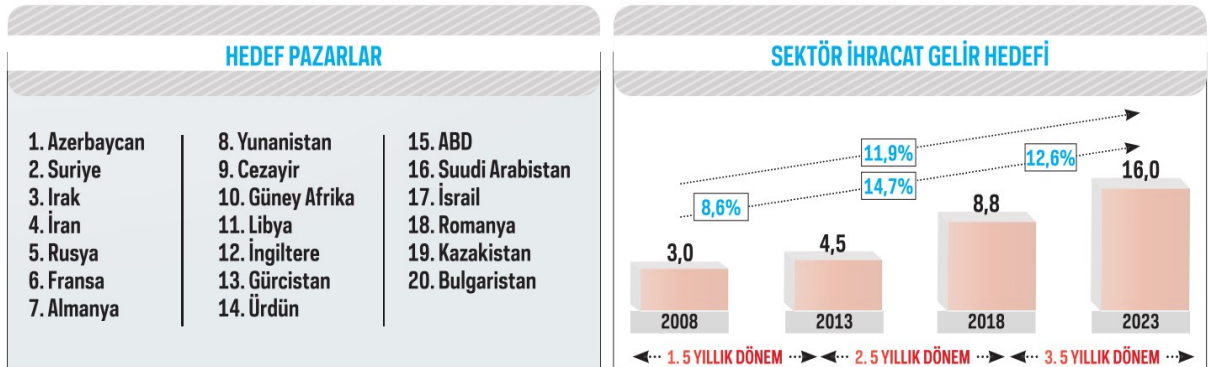
Mobilya sektörü ufuktaki hedefleri için 2023 yılını belirlemiştir. Sektör 2023'te 25 milyar \$ üretim, 10 milyar \$ ihracata ulaşmayı ve dünyanın 5. büyük mobilya üreticisi olmayı hedeflemektedir.

Sektör Dünya Ticareti ve Türkiye'nin Dünya Ticareti İçindeki Payı

(*) SEKTÖRLERİN 2013-2018-2023 YILLARI DÜNYA TİCARETİ BÜYÜKLÜK ÖNGÖRÜLERİ

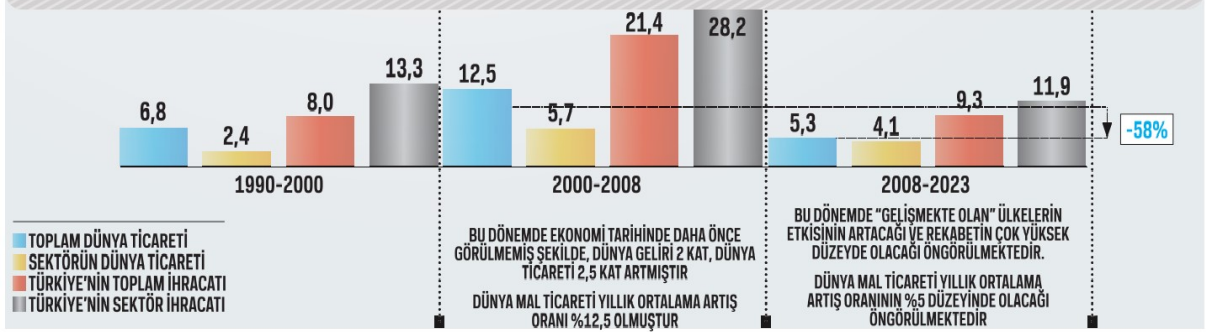
Hedef Pazar Ülkeleri ve 2023 Yılı Sektör İhracat Gelir Hedefi

⁹ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

Y

2023 Hedefi için Tasarlanan Yıllık Ortalama Büyüme Oranı (% Bazında)¹⁰

2023 Hedefine Ulaşabilmek için Atılması Gereken Stratejik Adımlar

- Alt-sektörde istikrarlı ihracat artışının sağlanması,
- Hedef pazarlarda rekabetçi gücü artırarak pazar payının artırılması
- İhracat kapasitesini geliştirilmesi,
- İhracat kapasitesini geliştirilmesi,
- Kaliteli hammadde kaynağının yeterliliğini ve izlenebilirliğinin sağlanması,
- Makina parkının yeni teknolojiyle modernizasyonu ile üretim kalitesinin artırılması,
- Kalite ve çevre standartlarına uygun üretimin yaygınlaştırılması,
- Alt sektörler özelinde yan sanayi geliştirilmesi,
- Düşük fiyatlı ürünlerden, özgün tasarımı, katma değeri yüksek, markalı ürün portföyüne geçilmesi,
- Uluslararası pazarlardaki satış ağı ve tanıtım faaliyetlerinin artırılması,
- Test, analiz ve kalite kontrol laboratuvarlarını yaygınlaştırılıp, akreditasyon sisteminin kurulması,
- Yeni teknolojilerin kullanımı için Ar-Ge çalışmalarının özendirilmesi,
- Nitelikli işçi, teknik eleman ve mühendis istihdamının artırılması, yeterli ve yetenekli satış elemanları yetiştirilmesi ve çoklu dil spektlerinin sağlanması,
- Mobilyada özgün tasarım ve yüksek kalite inovasyonun, ürün gamının ve fonksiyonelliğin geliştirilmesi,
- Nihai ürünlerde izlenebilirliği sağlayan bir kodlama sisteminin kurulması,

¹⁰ http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- Ağaç cinslerine göre ekim, dikim envanterinin oluşturulması, ekim, dikim kararlarının sanayi kuruluşları ile işbirliği içinde verilmesi,
- Odun dışı orman ürünlerinin mevcudiyetine ilişkin envanter çalışmasının yapılması
- Türkiye ormancılığını dünya seviyesine taşıyarak, ormanları daha iyi ve daha kaliteli kullanabilmek için orman yollarının hızla yapılması,
- Ormanları sertifikalandırma çalışmalarının hızlandırılması ve bu konuda Maliye Bakanlığı'nın da destek sağlaması,
- İthal edilen hammaddenin devamlılığını sağlamak için yurtdışı ile uzun süreli (5,10 yıl) bağlantılar yapılması,
- Mobilya sektörünün hammadde ihtiyacı için ormanların tekrar plantasyon ormanı haline getirilmesi, özel plantasyon planlarının yapılması,
- Orman ürünlerinin yakacak olarak kullanılmasının engellenmesi, orman köylülerinin endüstriye orman yetiştirecek şekilde bilgilendirilmesi,
- Özel sektörün orman üretip işletebilmesinin sağlanmasına ilişkin mevzuat düzenlemesinin yapılması,
- Üretimde kalite ve verimlilik artışı sağlayan yurtiçinde üretilmeyen makinelerin ithalatında sanayiciyi destekleyen bir teşvik sisteminin sağlanması,
- Odun dışı orman ürünlerinin toplanmasında modernizasyona gidilmesi, orman köylülerinin modern,
- Ekipmanlarla çalışabilmesi için destek ve teşvik sağlanması,
- Kalite ve çevre standartlarına uyum konusunda haksız rekabetin engellenmesi,
- Çevreye ilişkin uyulması gereken standartlar konusunda sanayicilere yönelik bilgilendirme ve eğitim çalışmalarının yapılması,
- Türkiye'de Türk Standartları Enstitüsü'nde sertifikasyon için uygun bir laboratuvarın kurulması,
- TSE'nin uluslararası alandaki akreditasyonunun sağlanması ve bilinirliğinin artırılması,
- Bünyelerinde endüstriyel tasarımcı barındıran firmalara sağlanan teşvikler konusunda sanayicilerin bilgilendirilmesi,
- Endüstriyel tasarımda mobilya sektörünün önemsenmesinin sağlanması için gerekli tanıtım çalışmalarının yapılması,
- İhraç malları Ambalaj Enstitüsünün kurulması, mobilya sektöründe tasarımın teşvik edilmesi,

- “Uluslararası pazarlarda rekabetçiliğin desteklenmesi” teşviki konusunda sanayicilerin bilgilendirilmesine ilişkin eğitimler yapılması, teşvikin tüm bölgelere yaygınlaştırılması konusunda proje ekiplerinin oluşturulması,
- İnternet pazarlamasını yaygınlaştırarak, sektörün tanıtımı için sosyal ağlar gibi platformların geliştirilmesi,
- Dış pazar talep profillerinin araştırılmasına yönelik çalışmalar yapılması,
- Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri Kalite Kontrol ve Araştırma Enstitüsü’nün ve laboratuvarların kurulması,
- Türkiye’de uluslararası nitelikte düzenlenecek fuarların teşvik edilmesi,
- AB ülkelerinde tomruk ve endüstriyel odun hammaddesinin kaynağında uygulanan KDV oranının AB mevzuatına uyum çerçevesinde %8’e düşürülmesi,
- Selüloz ithalatı üzerindeki KDV’nin düşülmesi,
- AB mevzuatı konusunda etkinlik kazanmak için mobilya sektöründe federasyonlaşma sağlanması,
- Üretici desteği ile ilgili sistemin dengelenmesi,
- Enerji maliyetlerinin rekabetçi düzeye getirilmesi,
- Kümelenme yoluyla bilgi paylaşımının artırılması, envantere ulaşımın kolaylaştırılması ve envanterin kamulaştırılmasını sağlanması,
- STK’ların devletin erişebildiği bilgi kaynaklarına ücretsiz erişimlerinin sağlanması, eldeki veri tabanlarının yaygınlaştırılması, Ağaç ve Orman sektörüne ilişkin bilgi merkezlerine üyeliklerin artırılması,
- Meslek okullarının programlarının yeni teknolojiler ile güncellenmesi ve uygulama ağırlıklı hale getirilmesi,
- Endüstri Meslek Liselerinin Ağaç ve Orman ürünlerine ilişkin bölümlerinin geliştirilmesi,
- KOSGEB’in bilinirliğinin artırılması.

KAYNAKÇA

- Türkiye İhracatçılar Meclisi 2023 Hedefleri

http://www.tim.org.tr/files/downloads/2023/2023_ihracat_stratejisi_kitabi.pdf

- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sektör Raporları

<http://www.sanayi.gov.tr/DocumentList.aspx?catID=1429&moduleID=29&lng=tr>

- AKİB Genel Sekreterliği Sektör Raporları

http://www.akib.org.tr/files/downloads/arastirmaraporlari/agac/agac_ekim_2013.pdf

- 10. Kalkınma Planı

<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/Yaynlar/Attachments/518/OnuncuKalkinmaPlanı.pdf>